

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 12.01.2024 r.

Jakie są perspektywy rozwoju polskich branż? PARP publikuje raport!

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości sukcesywnie publikowała raporty dla siedemnastu sektorów polskiej gospodarki. Celem Branżowych Bilansów Kapitału Ludzkiego było uchwycenie kierunków rozwoju poszczególnych branż oraz czynników, jakie je kształtują, a także konsekwencji kadrowych i kompetencyjnych wynikających z zachodzących zmian. Efektem przeprowadzonych analiz jest ekspertyza pn. „Perspektywy rozwoju dla siedemnastu branż polskiej gospodarki”, w której rysują się możliwe scenariusze rozwoju oraz wskazywane są warunki krytyczne dla ich realizacji. Zapraszamy do lektury!

Publikacja PARP pn. „Perspektywy rozwoju dla siedemnastu branż polskiej gospodarki” stanowi syntezę zawartych w raportach branżowych informacji dotyczących kierunków rozwoju siedemnastu analizowanych branż. Opracowane scenariusze dotyczące ich przyszłości są raczej optymistyczne. Jeśli nie wystąpią nieprzewidywalne kryzysy zewnętrzne i napięcia wewnętrzne, sektory te powinny rozwijać się stabilnie. Wciąż będą napędzane cyfryzacją, robotyzacją i automatyzacją oraz stymulowane innowacjami technologicznymi.

Te czynniki determinują rozwój branż!

Główne kierunki rozwoju siedemnastu analizowanych branż wyznaczają megatrendy – postęp technologiczny, zrównoważony rozwój, zmiany demograficzne i globalizacja. Warto podkreślić, że siła i zakres oddziaływania poszczególnych kierunków nie są takie same dla każdego sektora.

Najpowszechniej i najsilniej wpływającymi trendami są cyfryzacja oraz automatyzacja i robotyzacja. Istotne znaczenie ma też zrównoważony rozwój, powiązany z transformacją energetyczną, zwracaniem większej uwagi na pozaekonomiczne skutki prowadzonej działalności, wzmacnianym przez obowiązek raportowania ESG.

Z kolei na takie sektory jak komunikacja marketingowa, usługi rozwojowe, zdrowie, nowoczesne usługi biznesowe mocno przekładają się takie aspekty, jak coraz większa orientacja na klienta, personalizacja usług, poszukiwanie rozwiązań dopasowanych do zmieniającej się struktury odbiorców i ich oczekiwań.

Słabe i mocne punkty

Siedemnaście analizowanych branż polskiej gospodarki cechuje znaczne podobieństwo pod względem mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych. Do mankamentów należy zaliczyć ograniczoną innowacyjność przedsiębiorstw oraz kapitał ludzki, a przede wszystkim jego zmniejszającą się dostępność zarówno w sensie ilościowym (dostęp do pracowników w ogóle), jak i jakościowym (dostęp do pracowników o odpowiednich kompetencjach). Słabością jest także ograniczona współpraca pomiędzy biznesem i nauką, co znacznie utrudnia rozwój innowacji.

Wśród mocnych stron wyróżnia się dobrze oceniane zasoby kadrowe poszczególnych sektorów, rozumiane jako obecnie zatrudnieni pracownicy. Pracodawcy wysoko oceniają swoich pracowników i ich kompetencje. Pracownicy zatrudnieni na kluczowych stanowiskach cechują się relatywnie wysoką lojalnością oraz – wbrew obiegowym opiniom i przekazom medialnym – są zadowoleni ze swojej pracy i jej warunków. Do atutów przedsiębiorstw należy także deklarowana otwartość wobec nowych technologii oraz wysoka adaptacyjność.

Deficyt kompetencji

W wielu branżach kompetencjami, które identyfikowano jako trudno dostępne, były kompetencje specjalistyczne, charakterystyczne dla danej branży czy też danego stanowiska. Jeśli chodzi o luki w kompetencjach międzybranżowych występujące w co najmniej czterech branżach, najczęściej wymieniano: śledzenie nowości w branży, posługiwanie się narzędziami informatycznymi, budowanie i rozwijanie relacji biznesowych, wiedza prawna i regulacyjna.

We wszystkich sektorach poszukiwana jest kombinacja umiejętności miękkich (komunikacyjnych, zarządczych, twórczych) i specjalistycznych (np. z obszaru wiedzy prawnej, cyberbezpieczeństwa). Wśród trudno dostępnych kompetencji znajdują się takie, które wymagają ciągłego doskonalenia i doświadczenia (np. budowanie i rozwijanie relacji biznesowych), oraz odpowiadają na trendy i kierunki rozwoju wspólne dla wielu sektorów.

Kompetencje te to uniwersalna baza, która pozwala pracownikowi na zatrudnienie w różnych gałęziach gospodarki. Międzybranżowy przepływ pracowników o trudno dostępnych kompetencjach może występować w różnym stopniu. W przypadku specjalistycznych umiejętności jest to bardziej ograniczone. Łatwiejszy natomiast może być przepływ pracowników w obrębie pewnych klastrów branżowych, sieci, ekosystemów bazujących na wspólnym zestawie wymagań kompetencyjnych. Takiej mobilności międzybranżowej sprzyja m.in. szeroki dostęp do edukacji i szkoleń, umożliwiający pracownikom nabycie kompetencji potrzebnych w różnych sektorach. Należy przy tym podkreślić rolę postawy charakteryzującej się gotowością do rozwoju.

Krytyczne warunki wpływające na rozwój

Zaprezentowane w publikacji scenariusze rozwoju 17 branż są raczej optymistyczne, jednak do ich realizacji niezbędne jest spełnienie krytycznych warunków, takich jak:

- odpowiednie wsparcie publiczne, w szczególności w zakresie rozwoju nowoczesnych technologii i dostępu do nich, wypracowywania i wdrażania innowacji,
- stabilność i przewidywalność regulacji prawnych,
- inwestycje w rozwój kapitału ludzkiego,
- wpływ sytuacji geopolitycznej,
- ciągłość łańcuchów dostaw,
- stabilność na rynkach finansowych.

Istotnym, ale nie w każdym sektorze akcentowanym czynnikiem jest kwestia bezpieczeństwa energetycznego – stabilności dostaw energii, przewidywalnych kosztów, dekarbonizacji i dywersyfikacji źródeł energii, niezbędnej dla realizacji celów polityki klimatycznej i zwiększania niezależności energetycznej.

Rozwój wielu sektorów jest ze sobą ściśle powiązany i – co istotne – te wpływy są w wielu wypadkach wzajemne. Przykładem mogą być relacje między sektorem IT a sektorem motoryzacji i elektromobilności. Z jednej strony sektor motoryzacyjny wykorzystuje na coraz szerszą skalę rozwiązania i nowoczesne narzędzia IT, z drugiej – jego rozwój i wprowadzane innowacje napędzają rozwój branży IT, która musi wypracowywać rozwiązania dopasowane do pojawiających się potrzeb. Biorąc pod uwagę wzajemne powiązania między różnymi branżami, szczególnie w zakresie wzrastającego zapotrzebowania na stanowiska i kompetencje międzybranżowe, należy spojrzeć na nie w szerszym kontekście.

Cały raport „[Perspektywy rozwoju dla siedemnastu branż polskiej gospodarki](#)” dostępny jest na stronie PARP.

Branżowy Bilans
Kapitału Ludzkiego II

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

